No. २४०४ क

Title कुण्डविधिः

Author

Extent ५ पत्र Age

Subject तन्त्र

जेरतअविडा

नं॰ ३६६४

३५७
३५६

5864
F - 5
Complete

कुं ३
१
ओंश्रीगणेशायनमः अथहवनादिविधिः कुंडेवास्थंडिलेकुर्यात्संस्कारानग्ने
वनहृद्यंमलेनेक्षणमहेंणप्रोक्षणंताडनंकुशैः वंमंर्णमुष्टिनाभिव्याललिखेद्यं
त्रनदंनरे वह्निकोणषडस्राष्टदलभूमदिंगास्कं' मध्येनारंपुटांमायोलिहीं
खिन्वापीठंमर्चयेत् मंडूकाद्यरनन्तानेपीठशक्तीर्जयादिकाः वागीश्वरीवा
गीश्वर्यो योगपीठात्मनेनमः मायादिकःपीठमंत्र स्तयोंस्तेनांसनेदिशेत्
यजेत्तौ नारंमायाभ्यांगंधाद्यैरुपचारकैः लक्ष्मीनारायणौन्वचेद्वेस्त्वेवहोमकर्मणि
सर्पकांनादरणिनः श्रोत्रियागारतोपिवा पात्रेणपिहितेनपात्रेवह्निमानाययेत्ततः अ
स्त्रेणद्वायनमाञ्चंवर्मणोद्धाटयेन्मनं अस्त्रमंत्रेणनेक्षस्येक्रव्यादांशोनंनस्तजेत् मू
लेनवैरनोप्टना संस्कारोत्म्बनरम्बरेत् वीक्षणाद्यान्मुरामोक्तान्स्पशेत्क्षणमावरन्

परमात्मानलनाथ्यमादरेणापि वह्निना स्वतन्त्रैकं वह्निबीजाद्यैनतं योजयेत्ततः नारेण
वाभिमंत्र्याग्निं संधुक्षयेत्तमुद्रया अस्त्रीकृत्य संरक्षेदस्त्रमंत्रेण मंत्रवित् मुद्रयावगु
ण्ठ्यमंत्रेणावगुण्ठयेत् कुंडोपरि ततो वह्निं भ्रमयेत्त्रिः शुचं पठन् प्राग्यागतामस्तस्तानो
नीलेन्दीवरधारिणीं देवेन भुज्यमानां तां शिवेन वागीशीं नद्योनिमंडले ईशरेतोधियाव
ह्निं स्थापयेदात्मसन्मुखं मूलेन वागीं च पठन् जातं संहृदयतोऽनलः रेफाद्यीशेण्डसंपुटकेनगग
नं वह्निवेन ततः तत्यागहृदयेनोद्धेन वा सोऽग्निर्विधापने विज्ञान्याचमदेवीदेवयोर्ज्वालयेद्ध
सेवनं विंशतिवर्णेन मंत्रेणात्रयणौ दिक्षिभिः चित्पिंगलहनह्नं हं दहह पच हयं सर्वज्ञाज्ञाप
य स्वाहा मंत्रोऽवेदमेजातरः अदम्यज्वाले नीमुद्रामन्यायविहितोंजलिः श्लोकत्रयेण मंत्रे
णोपनिषेन हुताशने अग्निं प्रज्वलितं वंदे जातवेदं हुताशनं सुवर्णवर्णममलं समिद्धं वि
सतोमुखं आध्याग्निमंत्रविन्यस्यमहिधानमुद्दीपने वैश्वानरो नेजातेति वेदानेसाधिहावह
लोहितानलय प्रदान्सर्वकामान्प्रणेतं न स्नापयवह्निप्रियो नो मंत्रो येषं हृशान्त्य ततो मनः अघोरैः

कु॰ उ॰
२

2

ह्रोदेवनास्मभृगुगायत्रिपावकाः रेवीजेद्वह्वयेशक्तिर्हवनेविनियोजने लिंगेपायौमूर्द्धि
वक्कैनमितेत्रैरिवलांगके वक्षेर्निक्राःरवंवींचिमिंगलहनहनदहदहपचपचसर्वज्ञाज्ञा
पयस्वाहामग्णावंयज्ञनोक्तत्वाप्रस्मोंगलिकोकरोकनिष्ठोंगुरुगुगतेमिलिनोनःय
सोगिने ज्वालिनीनाममन्त्रेयंवैश्वानरप्रियंकरीहृदयेस्वाहायदेनिहृदंनःपीठमेत्रकः प
वेविन्यस्यपीठानपावकंचिंतये १॰ ज्ञोह्मन्मुखेन्उं. नानमोन्विताः हिरण्यागगनोरक्ता
कृस्नासधूम्रभयान्विताववरूपाभिरक्तानिजिह्वादमनसोमनाः दीपिकानलवापुस्याः
स्वाषावर्णाविलोमनः सेंद्रवःसप्तजिह्वानामप्रानोवीजनोगनः गीर्वाणपित्रगेयदेय
ज्ञनागपिपावकाः रत्नसाम्येनिजिह्वानांदेवनास्तस्यलेन्यसेन् समार्विषेद्धृदयेरव
स्तिरण्यमस्तकं उनिहचरुपायेनिपिरवामेश्रोयमेरिनः हृमानेव्यापिनेवर्मसिम
जिह्वायनेत्रके श्रस्तुंयन्तुधरायेतिषडंगानिसमाचरेन् मूर्द्धिवामेसकेपार्श्वेकामेलिंगे
कटौपुनः दक्षेपार्श्वेसिकेन्यसेत्मतोश्वाष्टोविभावसोः नोराग्रेयपदाद्यास्ताम्नत्रैथीन २

मसान्विमाः जातवेदाः सप्तजिह्वोहव्यवाहन इत्यपि अग्नेरौदर्यसंज्ञोमस्तथावैश्वानरा
ह्वयः कौमारतेजाःस्याद्विश्वमुखोदेवमुखस्तथा नमोन्यसेत्त्रिजेदेहेपीठेहाटकरत्न
मः वह्निमंडलपर्यंतेमंडूकादिकमक्षरेन् पीनाक्षेनारुणाहृत्सासुवर्णाक्षीबास्फुलि
गिनी रंवह्न्यासनायनमः रुचिराज्वालिनीवेनिक्षणोनोः पीठशक्तयः बीजेवन्यास
येमध्येत्रिनो नारसत्त्रग्नेयेपदेवभागाग्नयेपदेनारागयेपदेश्याद्येयामान्नाः त्रिनेत्रमा
रक्तनेतेसश्रुक्कवसुसुवर्णनमोनः जमग्निमीडे वराभयस्तिकशक्तिहस्तंपद्मस्य
माकल्पसम्प्रहग्रुक्ते एवंध्यात्वार्चनेकुर्यात्मानाक्षिपिवहतोपरिषिंचेक्तनस्तोयैः कु
डेमध्येपरिधिश्रुसमिन्धेत्राग्रैःतिलमेवचा दर्भैःपरिस्तरेदग्निंप्रागग्रैरुदगग्रकैः
शंम्यग्दक्षिणसौम्यासन्नसेत्रीन्परिधीनुक्रमात् पालाशान्विल्वजान्तस्त्रूवल्वविस्तु
शिवानजयेत् वह्नौनत्तीवममयावाहयेत्तहृदानले गंधादिभिःसमभ्यर्च्यपूजये
मावकाकृतीः षट्सुकोणेषुमध्येचजिह्वानेदेवनायजेत् ईशानादिवह्निनकोणेषुषट्

समर्चयेत् हिरण्याक्षनिरक्षोनाः मध्येन वज्रत्रयिणी केसरेषु गगन्ज्ञास्याद्दलेष्वष्ट

क्रु उ॰ तमूर्मयः मातरो ह्यष्टौ दलाग्रेषु भैरवाः स्कन्दगणः पराभैरवेन्द्रशक्रायावज्राद्याश्च प

२ श्चताः एवमावरणैर्युक्तं समभिः पावकयजेत् असितांगो रुरुश्चंडः क्रोधश्चोन्मत्त

3 त्तकः कपाली भीषणश्चापि संहारश्चाष्टभैरवाः वामे कुण्डं न्यासीयं त्रवस्त्रनि

निनिक्षिपेत् अग्निनाथो स्तरणीपात्रे चुरुस्थालीसवं सवे अथो मुखानि वैनाग्नि होमड

वेष्टनं कुशान् समिधः पंचपालाशीरस्त्रं दर्भयपयोगियम् क्रमात् पवित्रे मूलेन प्रोक्ष

णानि स्रुगभांभसा उत्तानानि विधायाथ प्रणीतां पूजयेज्जलैः तीर्थमंत्रेण तीर्थानि स्मरणा

न्नाकृयेत्सुधीः पवित्रेश्रुतं माज्याव निदिद्याम्यतुनं चरेत् अथो दीद्यानिधायैः

नोप्रोक्षणं मज्जलं क्षिपेत् हवनीयद्रव्यजानमंत्रे ज्योयैः पवित्रगैः मूलेन मूलजाय

स्त्राय द्वाहृदयमंत्रतः दक्षिणे पीठमासाद्य जनब्रह्माणमाकृयेत् श्रीगणमायाः

सिद्धयोष्टौ ब्रह्मणः पीठदेवता नारं हस्तसर्वकोउ. नो ब्रह्मामेत्रास समज्जने हस्ताभ्या २

स्नवस्त्रवौषड्भ्यामाप्याययेच्चिरयोमस्त्रेणौ वामहस्तेन धृत्वाग्नौ दर्भैर्दक्षिणेन मार्जयेत् संप्रोक्षणी
ताणीतोदैः प्रताप्य सर्ववस्तुनः न्यस्याग्नौ मार्जितान्दर्भांस्तयोः शक्तित्रयन्यसेत् इच्छाज्ञा
नाक्रियास्तत्तेचवन्त्र्थीनमसान्विते दीर्घत्रयेंड्गभ्यामसर्वकस्थानकत्रये हृदास्त्रविन्य-
स्तच्छक्तिस्त्रवेशांभुंननस्तानौ स्नत्रजयोणस्ववेष्टसंभज्यकुसुमादिभिः कुशोपरिन्यसेद्दक्षि
णयोः सस्कारईरितः अधोमुखितौ योमाज्यस्यस्यात्स्यामस्यवि विनिक्षिपेत् चर्वीक्षण
दिकं संस्कारसंस्कृतं नमूलमेत्रतः गोमूद्रयामस्नीकृत्य षट् संस्कारांस्तलक्षरेत् कुंडोद
नेवायुकोणस्थितेगारे विनिक्षिपेत् हृदास्फतापनेशोके दर्भयुग्मं प्रदीपिते आज्येति सा
हृदावक्षौ पवित्रीकरणं क्षिपेत् आज्यनीराजनयेद्वीमद्दर्भयुग्मेन वर्मणा अभिषेचनत
······· दीमेदर्भत्रयेह्रते दर्शयेदस्त्रेणाद्योगगृहीत्वा यनपात्रके संयोज्याग्नेन
इगारान्सलिलंसंस्पृशेत्स्थीः अंगुष्ठानामिकाभ्यां दर्भौ वाहायनिः क्षिपेत् त्रिराः
ग्निसंस्रुवमाज्यमस्त्रेणावनेन्विदे हृदात्संसुखं न हृदाज्यतेपस्त्रसंस्रवः नीराजनादि

संस्कारेष्वग्नौदर्भान्विनिःक्षिपेत् दर्भहस्तेऽग्रेष्वि स्रुक्स्थलमध्येविनिःक्षिपेत् वामदक्षि
कु. उ. ध णयोःपक्षौस्वन्वानारीत्रयेस्मरेत् दक्षिणाहाममनोमध्याद्ध्वादायवनेस्थयीः अग्न्ययेग्नि
श्रियासोमा यस्माद्धेत्वग्निनेत्रयोः न्नहृयादग्नीषोमाभ्यांस्वाहेत्यत्तिणत्वनीयके पात्रये
5 दाङ्गनेः षोडमाहुतिग्रहणस्थूले भूयोन्तदादत्तभागदादायाज्यमरवेयजेत् अग्नयेस्वि
ष्टकृते नवेत्रोद्दुटनेमन नरसिंहविनाविस्तमेत्रेनेत्रयेयजेत् नरसिंहान्यदेवेषुव
क्त्रैर्नेत्रत्रयेस्मरेत् महाव्याहृतिभिर्व्यस्तसमस्ताभिस्वनहायं आहुतीनाहयेवक्त्रि
मेत्रेणैवतनस्त्रुरेत् हुत्वाहुतीभिरष्टाभिरेकैकांसंस्कृतिंचरेत् ॐमस्याग्नेरमंसंस्का
रेकरोम्यग्निवल्लभा इत्यमन्त्रंजपेद्दर्भाधाने श्रुतवनेननः सीमन्तोन्नयनेजातकर्मक्र
नाननस्त्रेवन् वक्त्रोपेवसमिद्धोमात्रालापनयनेवत्सोः कुर्याद्देवाभिधानेनप्रर्वनामा
स्तुभउत्तणोः नामान्तेनरमेनस्नपितरोस्वयोजयेद्वदि अत्रप्राशानघाद्यालोपनयोदारया
जने संस्काराःसर्वेविवाहान्ताःस्मृताः क्रूरकर्मणि पकैकामाहुतिंकुर्याद्वक्त्रेजिह्वागमम् ॥

र्न्निभिः इत्यादिभिस्स्तवर्ज्जाद्यैर्हितैर्नैर्न्ने हृदयात्त्वनः स्तुवेणाज्येचतुर्वारंनियायस्तुविनोस्थीः
अर्पियायस्त्वेणैनोग्रहीयात्करभुग्मनः जिहृन्मूलेनयोनौभौ हृत्वाग्रेर्निक्षिपेत्समो वा
मस्तनोनेमन्मूलेहृत्वाग्निमन्त्रनास्थीः न्नहृदयाद्वैषडंनेनसंपूज्यार्थमनेद्विनः महागणे
शमेत्रेणव्यस्तेनदशयाननः न्नहृदयात्त्वसमस्तेनेचतुर्वारंहृन्नाहुतीः पौर्वापर्यभुजेवीजः
षडूंवाणाम्स्साधकाः मनयोमार्गणस्योनिविभागस्तन्मनोर्मनः नारोलक्ष्मीगिरिसु
नाकामोभृगणनायकः वर्नार्घ्यनोगणपतिवरोमेवरदेनिव सर्वांनेजनमिन्मुकामेवशा
नेवमानय स्वाहा ॐश्रींह्रींक्लींग्लौंगंगणपतयेवरवरदसर्वजनंमेवशमानयस्वाहा
नोवसभुग्माणैर्महागणपतेर्मनः एवंहृत्वाग्निसंस्कारेपीठेदेवस्यमज्जयेत् नेत्रहृदे
वमावाह्यमुद्राश्चावाहनादिकाः प्रदर्श्यपवह्निरूपस्यदेवस्यवदनेपुनः मूलेनजुहुयात्सेव
नेत्रसंख्यायनाहुतीः वह्नेकीकरणंत्वग्निदेवयोर्मूलेनज्ञायते नाडीसंधानसिद्ध्यर्थंवह्नि
देवनयोस्ततः नहृदयान्मूलमंत्रेणकृत्संख्यातृहुन्नाहुतीः हृष्टदेवस्याहुतीनामेकैकामा

कु.उ.
५

5

ऽग्निं चरेत् ततस्तु मूलमंत्रेण दशधा जुहुयात् तत्र ततः कल्पोक्तद्रव्येण दशांशेन जुहुया
ज्जपात् होमं समाप्य कुर्वीत तर्पणं ततः सुधीः होमावशिष्टेनाज्येन स्रुचं पूरयित्वा स्रुचं
सुधीः पुष्पं फलं निधायाग्रे स्रुवेण श्लोकमंत्रेण उत्थितो वौषडंतेन मूलेन जुहुया
द्वसौ तद्द्रव्येणावनीनां वजुहुयादाहुतिं पृथक् देवं विसर्ज्य स्वहृदि वह्निर्जिह्वागम्
मिर्भिः जुहुयाद्वा हुतीर्द्वादशैः प्रोक्षणीजलैः संप्रार्थ्यानेन मंत्रेणानेन त्वाज्जेवि
सर्जेद्धृदि भो भो वह्ने महाशक्ते सर्वकर्मप्रसाधक कर्मांतरेऽपि संप्राप्ते सान्निध्यं कुरु सा
दरं वह्निरूप विवेनित्यप्रणीतो वुभु विक्षिपेत् दिग्पि विसृज्य सकुणान्यरियोनु विप्र
सेद्वसौ एवं होमं समाप्याथ तर्पयेद् हवनोत्तरैः आवाह्य तर्पणेनाथ द्रव्येण दद्भिषे॰
चने तर्पयामि नमस्ते निहितीयानेहं सर्वकं मूलाम्नेन पदं दिव्यं सिंचामीत्यभिषेचने त
तो नानाविधैरन्नैस्तर्पयेद्द्विजसत्तमान् इष्टज्ञपान्समाराध्यानेन्योद द्याच्च दक्षिणां स्वतं
त्रं सर्गं नामेति ब्राह्मणाय नान्नणां देवमाश्च प्रसीदंति संपद्यंते मनोरथाः ३ इति हवनादि ५